

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Στήριξη από το ΕΤΠΑ σχετικά με την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ: αδυναμίες στον σχεδιασμό περιορίζουν την αποτελεσματικότητα της χρηματοδότησης

European
Commission

Περιεχόμενα

ΣΥΝΟΨΗ (σημεία I-VII).....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σημεία 1-17).....	4
ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (σημεία 18-25).....	4
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (σημεία 26-75).....	4
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ (σημεία 76-80).....	5
Σύσταση 1 – Να επανεξεταστεί ο σχεδιασμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ.....	5
Σύσταση 2 – Να αναθεωρηθούν οι διαδικασίες επιλογής του ΕΤΠΑ για τη χορήγηση επιχορηγήσεων.....	6
Σύσταση 3 – Να δοθεί προτεραιότητα στη χρήση επιστρεπτέων ενισχύσεων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.....	6

Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει, σύμφωνα με το άρθρο 259 του δημοσιονομικού κανονισμού, τις απαντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις παρατηρήσεις που διατυπώνονται σε ειδική έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και θα δημοσιευτεί ταυτόχρονα με την εν λόγω ειδική έκθεση.

ΣΥΝΟΨΗ (σημεία I-VII)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

I. Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ενωσιακής οικονομίας και, ως εκ τούτου, οι πολιτικές της ΕΕ λαμβάνουν σε μεγάλο βαθμό υπόψη τη διάσταση των ΜΜΕ. Η πολιτική συνοχής διαδραματίζει καίριο ρόλο στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ. Επομένως, για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στηρίζει την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ μέσω του ειδικού θεματικού στόχου «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ». Οι επενδύσεις του ΕΤΠΑ βοηθούν τις ΜΜΕ: να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση, να επωφελούνται από στοχευμένα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων, π.χ. τεχνογνωσία και συμβουλές, ευκαιρίες πληροφόρησης και δικτύωσης, διασυνοριακές συνεργασίες: να βελτιώσουν την πρόσβασή τους στις παγκόσμιες αγορές και στις διεθνείς αλυσίδες αξίας: να αξιοποιήσουν νέες πηγές ανάπτυξης, όπως η πράσινη οικονομία, ο βιώσιμος τουρισμός, οι υπηρεσίες υγείας και οι κοινωνικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της «οικονομίας της τρίτης ηλικίας», και οι κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργικότητας: να επενδύσουν στο ανθρώπινο κεφάλαιο και σε οργανισμούς που παρέχουν επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με πρακτικό προσανατολισμό: να αναπτύξουν δεσμούς με ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια για την προώθηση της καινοτομίας, και για τη δημιουργία και την επέκταση νεοφυών επιχειρήσεων. Επιπλέον, οι ΜΜΕ λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ για σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητά τους, όπως η έρευνα και η καινοτομία, η ψηφιοποίηση και η μετάβαση προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, στο πλαίσιο θεματικών στόχων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος ελέγχου. Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η κρίση λόγω της νόσου COVID-19, οι Πρωτοβουλίες Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού (CRII) και το REACT-EU, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής, παρέχουν πρόσθετη στήριξη στις ΜΜΕ. Έως το τέλος του 2020, περίπου 1,2 εκατομμύρια ΜΜΕ έλαβαν στήριξη από το ΕΤΠΑ. Για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027, η πολιτική συνοχής θα συνεχίσει να στηρίζει την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ και τη μετάβασή τους προς πιο βιώσιμα και ψηφιακά μοντέλα.

V. Σύμφωνα με το άρθρο 125 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ 2014-2020, η διαχειριστική αρχή είναι τελικά υπεύθυνη για τη σύνταξη κατάλληλων διαδικασιών και κριτηρίων επιλογής που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των πράξεων. Μόνο οι πράξεις που έχουν αξιολογηθεί θετικά με βάση τα κριτήρια επιλογής και πληρούν τα εφαρμοστέα κατώτατα όρια μπορούν να προκριθούν για στήριξη. Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να καθορίζουν τα εν λόγω κατώτατα όρια («ελάχιστος αριθμός μορίων») κατά τρόπο ώστε να «διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των ειδικών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας» [άρθρο 125 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) του ΚΚΔ 2014-2020]. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να επιλέγουν μεταξύ ανταγωνιστικών και μη ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μεθόδου κατά περίπτωση.

VII. Πρώτη περίπτωση: η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Δεύτερη περίπτωση: η Επιτροπή αποδέχεται την επιμέρους σύσταση β), αλλά δεν αποδέχεται την επιμέρους σύσταση α).

Τρίτη περίπτωση: η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σημεία 1-17)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

4. Στόχος της πρωτοβουλίας «Small Business Act» ήταν ο καθορισμός κατευθυντήριων αρχών για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών για τις ΜΜΕ τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών.

Εξακολουθεί να ισχύει και συμπληρώνεται από την πιο πρόσφατη στρατηγική για τις ΜΜΕ. Και οι δύο χρησιμοποιούνται ως βάση για την ετήσια επανεξέταση των επιδόσεων των ΜΜΕ.

ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (σημεία 18-25)

Καμία απάντηση της Επιτροπής.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (σημεία 26-75)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

28. Τα προγράμματα στοχεύουν στους θεματικούς στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες που προσδιορίζονται στους κανονισμούς, συμπεριλαμβανομένου του ΘΣ3. Όλα τα παραπάνω είναι συνδεδεμένα με τη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

34. Η αναθεώρηση των προγραμμάτων του ΕΤΠΑ το 2020 οδήγησε σε αύξηση του αριθμού των ΜΜΕ που λαμβάνουν στήριξη μέσω συνδυασμού τριών στοιχείων:

— Μεταφορά πόρων από άλλα σε ειδικά μέτρα που αποσκοπούν στη στήριξη των ΜΜΕ (π.χ. εθνικά επιχειρησιακά προγράμματα για τις επιχειρήσεις και την ανταγωνιστικότητα ανακατένειμαν περίπου 1,5 δισ. EUR προς όφελος του εθνικού καθεστώτος εγγυήσεων ή για τη στήριξη ΜΜΕ που επλήγησαν από την κρίση λόγω της νόσου COVID-19).

— Ο μειωμένος όγκος πόρων για την ενιαία παρέμβαση κατέστησε δυνατή την αύξηση του όγκου των ΜΜΕ που επωφελοούνται από τη στήριξη.

— Η επέκταση της παρέμβασης στη στήριξη του κεφαλαίου κίνησης χωρίς σύνδεση με τις επενδύσεις κατέστησε δυνατή τη διεύρυνση του πεδίου των παρεμβάσεων.

ΚΟΙΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΑ ΣΗΜΕΙΑ 66 ΕΩΣ 67

Κατά την επιλογή των πράξεων, οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να τηρούν τις σχετικές νομικές διατάξεις, όπως ορίζεται στο άρθρο 125 του ΚΚΔ 2014-2020. Μόνο οι πράξεις που έχουν αξιολογηθεί θετικά με βάση τα κριτήρια επιλογής και πληρούν τα εφαρμοστέα κατώτατα όρια μπορούν να προκριθούν για στήριξη. Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να καθορίζουν τα εν λόγω κατώτατα όρια («ελάχιστος αριθμός μορίων») κατά τρόπο ώστε να «διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην

επίτευξη των ειδικών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας» [άρθρο 125 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) του ΚΚΔ 2014-2020]. Στο πλαίσιο αυτό, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να επιλέγουν μεταξύ ανταγωνιστικών και μη ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μεθόδου κατά περίπτωση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ (σημεία 76-80)

Απαντήσεις της Επιτροπής:

79. Τέταρτη περίπτωση: Μόνο οι πράξεις που έχουν αξιολογηθεί θετικά με βάση τα κριτήρια επιλογής και πληρούν τα εφαρμοστέα κατώτατα όρια μπορούν να προκριθούν για στήριξη. Οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να καθορίζουν τα εν λόγω κατώτατα όρια («ελάχιστος αριθμός μορίων») κατά τρόπο ώστε να «διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των ειδικών στόχων και των αποτελεσμάτων της σχετικής προτεραιότητας» [άρθρο 125 παράγραφος 2 στοιχείο α) του ΚΚΔ 2014-2020].

Σύσταση 1 – Να επανεξεταστεί ο σχεδιασμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή θα προωθήσει τα πορίσματα και τις συστάσεις της παρούσας έκθεσης στις διαχειριστικές αρχές των κρατών μελών. Η Επιτροπή θα απευθυνθεί στις διαχειριστικές αρχές επισημαίνοντας τα κύρια στοιχεία της έκθεσης ελέγχου και των συστάσεων και θα τις καλέσει να τα συμπεριλάβουν στην ημερήσια διάταξη της πρώτης σχετικής επιτροπής παρακολούθησης των οικείων προγραμμάτων.

Επιπλέον, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 40 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των πράξεων πριν από την υποβολή τους στην επιτροπή παρακολούθησης και θα το πράξει για τις πρώτες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων της περιόδου προγραμματισμού. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η συζήτηση και η παροχή υποστήριξης, εφόσον ζητηθεί, για τον σχεδιασμό των κριτηρίων επιλογής για τις προσκλήσεις των ΜΜΕ κατά περίπτωση.

Σύσταση 2 – Να αναθεωρηθούν οι διαδικασίες επιλογής του ΕΤΠΑ για τη χορήγηση επιχορηγήσεων

Η Επιτροπή δεν αποδέχεται το μέρος α), αλλά αποδέχεται το μέρος β) της σύστασης.

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα κριτήρια επιλογής θα πρέπει να είναι επαρκώς φιλόδοξα, αλλά δεν συμφωνεί ότι οι ανταγωνιστικές διαδικασίες αποτελούν πάντα την κατάλληλη εξ ορισμού επιλογή για τη στήριξη των ΜΜΕ. Η νομική βάση αφήνει στις διαχειριστικές αρχές την ευχέρεια να επιλέγουν ελεύθερα οποιαδήποτε διαδικασία επιλογής κρίνουν καταλληλότερη για τη μεγιστοποίηση της συνεισφοράς της ενωσιακής χρηματοδότησης σε σχέση με κάθε κατάσταση, πρόγραμμα ή τις συνθήκες διοικητικές πρακτικές τους.

Οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να επιλέγουν μεταξύ ανταγωνιστικών και μη ανταγωνιστικών προσκλήσεων υποβολής προτάσεων [πρβλ. αιτιολογική σκέψη 60 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060], λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε μεθόδου κατά περίπτωση.

Η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει τα μέρη της σύστασης 2 που έγιναν δεκτά μαζί με τη σύσταση 1.

Σύσταση 3 – Να δοθεί προτεραιότητα στη χρήση επιστρεπτών ενισχύσεων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

α) Η χρήση χρηματοδοτικών μέσων συζητείται με τις διαχειριστικές αρχές στο επίπεδο των ειδικών στόχων κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης του προγράμματος. Τα κράτη μέλη θα παρέχουν σχετικές πληροφορίες στα προγράμματα, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

β) Η Επιτροπή θα καλέσει και θα στηρίξει τα κράτη μέλη ώστε να αιτιολογήσουν δεόντως τη χρήση των επιχορηγήσεων, με βάση σαφείς ανάγκες (όπως η αντιμετώπιση ανεπαρκειών της αγοράς) και συγκεκριμένους στόχους πολιτικής (για παράδειγμα, καλύτερα πρότυπα για την κυκλική, πράσινη και πιο δίκαιη οικονομία). Θα υποστηριχθεί σθεναρά η χρήση επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με χρηματοδοτικά μέσα.